

НАТО ЧИСТ?

сомонаи моро бинед:
www.nato.int

Созмони Шартномаи Атлантикаи Шимоли яке аз муассисаҳои муҳими байналмилалӣ олам мебошад. Ин созмон эътилофи сиёсӣ ва ҳарбӣ аст, ки 30 давлати аъзо аз Аврупо ва Амрикои шимоли муттаҳид намудааст.

Ин давлатҳо барои машварат ва ҳамкорӣ дар соҳаҳои бехатарӣ ва мудрофия вохӯриҳо баргузор менамоянд. Аз ин лиҳоз НАТО барои ду қитъа робитаи нодирро баҳри ҳамкорӣ дар ҷодаи сиёсат ва амният таъмин менамояд.

МУҲОФИЗАТИ ОДАМОН

Барои мо имконияти озодона дар муҳити бехатар ва аз ҷиҳати иқтисодӣ устувор зистан як амри табиӣ аст. Амният дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти ҳамагун калиди неқӯаҳволии мо аст.

ТАШКИЛИ ҲАМКОРИҲО

Ташкил намудани мубодилаи афкор ва ҳамкорӣ барои робитаҳои сулҳҷӯна ва ҳамдигарфаҳмии амиқтари байни халқҳо аҳамияти муҳим дорад.

НАТО имконияти беҳамторо баҳри давлатҳои аъзо ва ҳаммаслак барои машварат дар масъалаи амният, ки ба бунёди боварӣ ба якдигар мусоидат мекунад, инчунин баҳри кумак оянда дар пешгирии ихтилофҳо фароҳам меоварад.

Тавассути ҳамкориҳои амалӣ ва ибтикори бисёрҷониба давлатҳо талаботи нави бехатариро дар ҳамбастагӣ пешвоз мегиранд.

МУБОРИЗА БАР ЗИДДИ ХАТАРҲОИ НАВ

Азбаски табиати хатарҳо дигаргун мешавад, роҳҳои муҳофизати сулҳ низ бояд тағйир ёбанд. НАТО имкониятҳои мудрофияви худро барои муқобилият ба хатарҳои нави мувофиқ месозад. Мутобиқ намудани қувваҳои мусаллаҳ ва ривочи усулҳои ҳамкориҳои байналхалқӣ дар қитъаи муомила бо терроризм, бо давлатҳое, ки вазъият дар онҳо барои кишварҳои дигар хатар меофарад ва бо хавфҳои дигар, аз қабيلي силоҳи қатли ом, аз ҷумлаи чунин иқдомотанд.

БУНЁДИ СУЛҲ ВА ПОЙДОРӢ

Аз манфиатҳои вазъияти пойдор ҳамзамон метавонанд ҷонибҳои гуногун баҳравар гарданд. Пойдор намудани вазъият дар минтақаҳое, ки ҳолати тезтунд дар он ҷо ба бехатарӣ таҳдид менамояд, аҳамияти муҳим дорад. Ин аст, ки НАТО дар амалиёти рафъи бӯҳронҳо дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои байналхалқӣ дигар фаъолона иштирок менамояд.

НАТО ЧӢ КОР МЕКУНАД?

НАТО муҳофизати аъзои худро тавассути иқдоми сиёсӣ ва ҳарбӣ ба уҳда мегирад. Созмон инчунин машварат ва ҳамкоро бо давлатҳои аз НАТО берун дар паҳнои арсаҳои ба бехатарӣ алоқаманд, аз қабилӣ ислоҳоти низомӣ ва нигоҳдории сулҳ дастгирӣ менамояд.

Тавассути муҳокимаи масъалаҳо ва ҳамкорои НАТО ба пешгирии низоъҳо дар дохили марзи давлатҳои аъзо ва берун аз он мусоидат менамояд.

Созмон сарватҳои демократиро паҳн намуда, дар ҳалли озоиштаи баҳсҳо кумак мерасонад.

Агар кӯшишҳои дипломатӣ бебарор анҷоманд,

он дорой имкониятҳои ҳарбие аст, ки барой шурӯъ намудани амалиёт бо мақсади рафъи бӯҳрон ва нигоҳдории сулҳ чӣ мустақилона ва чӣ дар ҳамкоро бо давлатҳо ва созмонҳои байналхалқӣ дигар зарур мебошанд.

Самти сеюми кори НАТО аз фаъолият дар соҳаи банақшагирии фалокатҳо, кумак ба давлатҳои аъзои эътилоф ва давлатҳои ҳаммаслак дар мубориза зидди офатҳо ҳамчунин ривоҷи ҳамкоро дар арсаи илм ва ҳифзи муҳити атроф иборат аст.

НАТО ЧӢ ГУНА ФАЪОЛИЯТ МЕКУНАД?

Ҳар як давлати аъзо дар қароргоҳи асосии НАТО дар Брюссел ҳайати ваколати доимӣ дорад. Сарвари он сафир аст, ки намоёндаи ҳукумати худ дар машваратҳои эътилоф ва дар чараёни қоркарди қарорҳо мебошад.

Шӯроӣ Атлантикаи Шимоли дар дохили созмон қисмати муҳимтаринест, ки қарорҳои сиёсӣ қабул менамояд. Шӯро дар сатҳҳои гуногун воҳуриҳо баргузор менамояд. Раиси онро Дабири кулли НАТО ба уҳда дорад, ки ба давлатҳои аъзо дар кори созиш қардан дар масъалаҳои муҳим ёри мерасонад.

Ҳамаи қарорҳо дар доираи ҳар як кумитаи НАТО дар натиҷаи муросо қабул мегарданд. Аз ин рӯ, «қарори НАТО» ифодаи фикри умумии тамоми давлатҳои аъзо мебошад.

Қўшунҳои доимии хусусии НАТО хеле камшуморанд. Вақте ки Шӯроӣ Атлантикаи Шимоли ба гузаронидани амалиёт розигӣ медиҳад, давлатҳои аъзо дар заминаи ихтиёри барой ташаққули қувваҳои мусаллаҳи умумӣ қўшун равона мекунад. Ин қўшунҳо дарҳол пас аз иҷрои вазифа ба давлатҳои худ бармегарданд.

Танзим ва роҳбарии ин гуна амалиёт вазифаи сохтори фармондеҳии ҳарбӣ аст. Ин сохтор аз қароргоҳи асосӣ ва пойгоҳҳои воқеъ дар давлатҳои гуногуни аъзо иборат аст.

Фаъолияти ҳаррӯзаи НАТО, сохторҳои низомӣ ва озоиштаи он, барномаҳои маблағгузори намудани чораҳои таъмини амният аз буҷаи умумӣ бо маблағ таъмин мешаванд. Ба буҷаи умумӣ ҳукуматҳои аъзо мувофиқи формулаи қабулшудаи тақсимои ҳисса саҳм ворид менамоянд.

ДАВЛАТҲОИ АЪЗО ВА ҲАММАСЛАК

Шартномаи Атлантикаи Шимоли 4 апрели соли 1949 имзо шудааст

ДАВЛАТҲОИ АЪЗО (+ САНАИ ДОХИЛНАВИ)

Албания - 2009	Монтенегро - 2017
Белгия - 1949	Нидерланд - 1949
Булғористон - 2004	Норвегия - 1949
Дания - 1949	Олмон - 1955
Иёлоти Муттаҳидаи Амрико - 1949	Подшоҳии Муттаҳида - 1949
Исландия - 1949	Португалия - 1949
Испания - 1982	Руминия - 2004
Итолиё - 1949	Словакия - 2004
Канада - 1949	Словения - 2004
Латвия - 2004	Туркия - 1952
Лахистон - 1999	Фаронса - 1949
Литва - 2004	Хорватия - 2009
Люксембург - 1949	Эстония - 2004
Македонияи Шимоли - 2020	Юнон - 1952
Маҷористон - 1999	Чумхурии Чехия - 1999

КИШВАРҲОИ АЪЗОИ «ШАРИКӢ БАҲРИ СУЛӢ» (ШБС)

Австрия	Озарбойҷон
Арманистон	Русия
Беларус	Сербия
Босния ва Ҳерсеговина	Тоҷикистон
Гурҷистон	Туркменистон
Ирландия	Украина
Қазоқистон	Ўзбекистон
Қирғизистон	Финланд
Малта	Швейтсария
Молдова	Шветсия

ИШТИРОКЧИЁНИ МУЗОКИРАИ БАҲРИ МИЁНАЗАМИН

Алҷазоир	Марокаш
Изроил	Миср
Иордания	Тунис
Мавритания	

КИШВАРҲОИ ТАШАББУСИ ИСТАБҶУЛ ОИД БА ҲАМКОРИ

Аморати Муттаҳидаи Араб
Баҳрайн
Кувайт
Қатар

ШАРИКӢ ДАР ТАМОМИ ЧАҲОН

Австралия
Афғонистон
Зеландияи Нав
Ироқ
Колумбия
Куриёи Чанубӣ
Монғолия
Покистон
Чопон